

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, wat betreft de financiering van de doelgroepwerknemers aanvullende thuiszorg
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Sinds 2007 bestaat er binnen de aanvullende thuiszorg, geboden door de diensten voor gezinszorg, een klaverbladfinanciering van doelgroepwerknemers lokale diensteneconomie. Deze klaverbladfinanciering bestaat uit 4 subsidiekanalen.

Op 1 juli 2023 trad het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling in werking. Dat decreet Individueel Maatwerk integreert 2 van de 4 subsidiekanalen, de maatregelen Lokale Diensteneconomie en de Sociale Inschakelingseconomie.

We zetten deze klaverbladfinanciering aanvullende thuiszorg verder maar stemmen de regelgeving van de aanvullende thuiszorg af op dit nieuwe decreet. We stellen de volgende aanpassingen voor:

- een extra subsidie voor de doelgroepwerknemers aanvullende thuiszorg in uitvoering van het protocol van 18 december 2023 betreffende de organisatie van de aanvullende lokale diensten binnen de diensten voor gezinszorg;
- een subsidie voor de omkadering van de doelgroepwerknemers aanvullende thuiszorg;
- het vervangen van een aantal definities en verwijzingen naar het decreet Lokale Diensteneconomie in de regelgeving van de aanvullende thuiszorg in functie van het nieuwe decreet Individueel Maatwerk.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: gezondheids- en woonzorg.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/346 van 18 december 2024.
- Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 18 december 2024.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord verleend op 3 februari 2025.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds 2007 bestaat er binnen de aanvullende thuiszorg, geboden door de diensten voor gezinszorg, een klaverbladfinanciering van doelgroepwerknemers lokale diensteneconomie. De klaverbladfinanciering bestaat uit 4 subsidiekanalen:

- een subsidie vanuit het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019
- een premie vanuit het decreet van 22 november 2013 betreffende de lokale diensteneconomie
- een premie voor de maatregel Sociale Inschakelingseconomie
- de gebruikersbijdrage aanvullende thuiszorg

Op 1 juli 2023 trad het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling in werking (decreet Individueel Maatwerk). In dat decreet Individueel Maatwerk werden 2 van de 4 subsidiekanalen, de maatregelen Lokale Diensteneconomie (LDE) en de Sociale Inschakelingseconomie (SINE), geïntegreerd.

We zetten deze klaverbladfinanciering aanvullende thuiszorg verder maar stemmen de regelgeving van de aanvullende thuiszorg af op dit nieuwe decreet. We stellen de volgende aanpassingen voor:

- een extra subsidie voor de doelgroepwerknemers in uitvoering van het protocol van 18 december 2023 betreffende de organisatie van de aanvullende lokale diensten (ALD) binnen de diensten voor gezinszorg (protocol van 18 december 2023 als bijlage);
- een subsidie voor de omkadering van de doelgroepwerknemers (omkaderingspersoneel);
- het vervangen van een aantal definities en verwijzingen naar het decreet Lokale Diensteneconomie in de regelgeving van de aanvullende thuiszorg in functie van het nieuwe decreet Individueel Maatwerk. Deze aanpassingen gebeuren in de bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers (BVR van 28/06/2019).

Het protocol van 18 december 2023

In het kader van het protocol van 18 december 2023 is er 568 duizend euro beschikbaar voor de diensten voor gezinszorg om aanvullende lokale diensten aan te bieden. Voor het werkingsjaar 2023 (1 juli t.e.m. 31 december 2023) hebben we deze middelen via een projectsubsidie aan de diensten voor gezinszorg, die doelgroepwerknemers tewerkstelden, toegekend.

Volgens het protocol van 18 december 2023 moeten deze middelen structureel ingezet worden onder de voorwaarde dat ze bestemd worden aan de op vandaag bestaande en toekomstige aanvullende lokale diensten. Het betreft de middelen die in het verleden in het kader van de SINE-maatregel aan de diensten voor gezinszorg werden toegekend.

Bij de start van de klaverbladfinanciering aanvullende thuiszorg in 2007 zijn de SINE-middelen in mindering gebracht van de financiering van de doelgroepwerknemers lokale diensteneconomie vanuit de regelgeving van de aanvullende thuiszorg (10.000 euro per vte doelgroepwerknemer-bedrag 2007). Deze middelen werden immers uitbetaald door een andere partner van het klaverblad (eerst door de federale overheid en sinds de zesde staatshervorming door het Departement WEWIS).

Deze middelen zullen nu bij de bestaande financiering van de doelgroepwerknemers gevoegd worden door een verhoging van het forfaitair subsidiebedrag per vte doelgroepwerknemer met 6.957,37 euro (artikel 72, eerste lid, 1°, van bijlage 2 bij het BVR van 28/06/2019). Deze doelgroepwerknemers bieden immers aanvullende thuiszorg in het kader van het Individueel Maatwerk.

De vertaling van dit voorstel in de regelgeving staat in artikel 4, 1°, van het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering als bijlage.

Omkaderingspersoneel

In de regelgeving van de aanvullende thuiszorg bedraagt de norm voor het begeleidend personeel 1 vte per 17,5 vte logistiek personeel/doelgroepwerknemer. Vanaf 10 vte doelgroepwerknemers werd de norm voor omkadering gelijkgesteld met deze van de lokale diensteneconomie, namelijk 1 vte omkadering per 10 vte doelgroepwerknemers. Door de opheffing van het decreet Lokale Diensteneconomie vervalt deze norm.

De diensten voor gezinszorg blijven wel geconfronteerd met bijkomende opdrachten die er zijn in de begeleiding van doelgroepwerknemers in een zorgcontext waar men prestaties levert in de thuisomgeving van de gebruikers. Dat vergt een extra begeleiding voor elke doelgroepwerknemer en voor de zorgcontext waarin die werkzaam is. We stellen daarom voor om deze omkaderingsmiddelen verder in te zetten bij de diensten voor gezinszorg, maar niet op basis van de grootte van de dienst, maar wel pro rata het aantal doelgroepwerknemers dat een dienst begeleidt. Elke dienst dient immers voor elke doelgroepwerknemer begeleiding te voorzien voor de match tussen medewerker en gebruikers en de opleiding, ondersteuning en coaching voor het werken in een thuiszorgomgeving. De definitie voor het omkaderingspersoneel (artikel 1, 19°, van bijlage 2 bij het BVR van 28/06/2019) en de financiering ervan (artikel 72 van bijlage 2 bij het BVR van 28/06/2019) worden in die zin aangepast. De extra subsidie voor omkaderingspersoneel bedraagt 952,64 euro per vte doelgroepwerknemer.

Deze middelen staan los van de eventuele al voorziene begeleidingspremie vanuit het decreet Individueel Maatwerk. Die extra begeleidingspremie vertrekt immers vanuit de noden die voortkomen uit de arbeidsbeperking van de doelgroepwerknemer en niet vanuit de noden die de 'typische' zorgcontext waarin de doelgroepwerknemers dienen te werken, met zich meebrengt (bijv. contacten met de gebruikers en hun mantelzorgers).

In het bijgevoegde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, artikel 4, 2° en 3°, wordt het voorstel concreet uitgewerkt.

Nieuwe definities en verwijzingen

Bijgevoegd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wijzigt een aantal bepalingen in de bijlage 2 bij het BVR van 28/06/2019 (artikelen 1, 2, 3 en 5). De definitie van doelgroepwerknemer (artikel 1, 6°), sociale economie (artikel 1, 16°) en omkaderingspersoneel (artikel 1, 19°) en een aantal verwijzingen (artikel 9, eerste lid, artikel 10, eerste lid, artikel 59, §2, eerste lid, en artikel 80, eerste en tweede lid) worden aangepast aan de bepalingen van het nieuwe decreet Individueel Maatwerk.

In het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 moeten we nog opnemen dat het decreet Individueel Maatwerk de opvolger is van het decreet van 22 november 2013 betreffende de lokale diensteneconomie (artikel 12 van het Woonzorgdecreet). Bij de eerstvolgende decretale aanpassing van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 of bij een mozaïekdecreet zal dit meegenomen worden. We kunnen hier echter niet op wachten, aangezien de diensten voor gezinszorg dit jaar hun subsidies nodig hebben om hun doelgroepwerknemers in de aanvullende thuiszorg tewerk te kunnen blijven stellen en te ondersteunen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wijzigingen aan de bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmering, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

Artikel 1 stemt de definitie van een doelgroepwerknemer af op het nieuwe decreet Individueel Maatwerk.

De definitie van sociale economie wordt geschrapt.

De definitie van omkaderingspersoneel wijzigt.

Artikel 2 vervangt de initiatiefnemer waarmee een dienst voor gezinszorg kan samenwerken om aanvullende thuiszorg aan te bieden, van “een lokaaldiensteneconomieonderneming als vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van 22 november 2013 betreffende de lokale diensteneconomie” door “een werkgever die doelgroepwerknemers tewerkstelt”.

Artikelen 3 en 5 passen de verwijzingen aan ten gevolge van de stopzetting van de financiering van het omkaderingspersoneel op basis van de grootte van de dienst voor gezinszorg (vanaf 1 januari 2025).

Artikel 4 verhoogt de subsidie per vte doelgroepwerknemer met de ALD-middelen (vanaf 1 januari 2024) en voorziet een subsidie voor omkaderingspersoneel voor alle diensten voor gezinszorg, die doelgroepwerknemers tewerkstellen (vanaf 1 januari 2025).

De financiering van het omkaderingspersoneel op basis van de grootte van de dienst voor gezinszorg wordt gestopt vanaf 1 januari 2025.

Artikel 6 regelt de inwerkingtreding van het besluit. Het besluit heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2023 met uitzondering van artikel 4, 1°, dat uitwerking heeft op 1 januari 2024 en artikel 3, artikel 4, 2° en 3°, en artikel 5 die uitwerking hebben op 1 januari 2025.

Artikel 7 bevat de uitvoeringsbepaling van het besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het protocol van 18 december 2023

Bij de begrotingsopmaak 2024 werd 568 duizend euro van de begroting van het Departement WEWIS (JBO-1JEB2HF-WT) naar de begroting van de diensten voor gezinszorg herverdeeld (GB0-1GHF2TH-WT, 1GD348). Deze middelen zijn de vroegere SINE-middelen die nu gebruikt moeten worden voor de uitvoering van het protocol van 18 december 2023.

In 2024 worden er 81,64 vte doelgroepwerknemers aan de erkende diensten voor gezinszorg toegekend (VR 2024 1907 DOC.1022/4). We hebben een bedrag van 568.000 euro of 475.276,99 euro gedesindexeerd (9 indexen- basis 1/01/2019) te verdelen. Dat betekent 6.957,37 euro extra per vte doelgroepwerknemer (568.000 euro/81,64 vte) of 5.821,62 euro gedesindexeerd (9 indexen). Deze 5.821,62 euro wordt bij 9.794,85 euro (bedrag artikel 72, eerste lid, 1°, van bijlage 2 bij het BVR van 28/06/2019) bijgeteld. Het nieuwe subsidiebedrag per vte doelgroepwerknemer bedraagt 15.616,47 euro.

Omkaderingspersoneel

Momenteel zijn er 2 diensten voor gezinszorg die 10 of meer vte doelgroepwerknemers tewerkstellen (59,50 vte doelgroepwerknemers). Per vte doelgroepwerknemer bedraagt het extra bedrag voor omkaderingspersoneel 1.093,74 euro (artikel 72, tweede lid, 2° van bijlage 2 bij het BVR van 28/06/2019). Aan deze 2 diensten wordt een bedrag van 65.077,53 euro of 77.773,67 euro geïndexeerd (9 indexen) gegeven voor extra begeleiding van de doelgroepwerknemers (boven de norm van 1 vte begeleidend personeel per 17,5 vte logistiek personeel).

In 2024 kennen we 81,64 vte doelgroepwerknemers toe aan diensten voor gezinszorg. Als we dat bedrag van 65.077,53 euro delen door 81,64 vte, dan kunnen we per vte doelgroepwerknemer een extra subsidie van 797,13 euro of 952,64 euro geïndexeerd geven voor omkaderingspersoneel. Deze subsidie zal vanaf 1 januari 2025 gevoegd worden bij de subsidie voor het begeleidend personeel, dat 3.632,54 euro per vte doelgroepwerknemer of 4.341,22 euro geïndexeerd bedraagt. Het nieuwe subsidiebedrag voor het begeleidend en omkaderingspersoneel per vte doelgroepwerknemer bedraagt 4.429,67 euro of 5.293,86 euro geïndexeerd.

Deze maatregel heeft geen budgettaire meerkost.

Nieuwe definities en verwijzingen

Het wijzigen van een aantal definities en verwijzingen naar het decreet Lokale Diensteneconomie in de regelgeving van de aanvullende thuiszorg in functie van het nieuwe decreet Individueel Maatwerk heeft geen budgettaire meerkost.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 18 december 2024. De aanpassingen die betrekking hebben op de subsidiëring van het omkaderingspersoneel zullen allen op dezelfde datum in werking treden, namelijk 1 januari 2025.

Op 13 januari 2025 is de aanvraag van akkoord ingediend bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft binnen de gestelde termijn geen beslissing genomen. Met toepassing van artikel 30, tweede lid, van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 kan dit voorstel ter beslissing worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse weerslag op het personeelsbestand en op de personeelsbudgetten, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er zijn verschillende lokale besturen die een erkende dienst voor gezinszorg organiseren en doelgroepwerknemers tewerkstellen.

- a) personeel: de inzet van doelgroepwerknemers in de diensten voor gezinszorg brengt een personeelskost en extra begeleiding met zich mee (omkaderingspersoneel)
- b) werkingsuitgaven: geen
- c) investering en schuld: geen
- d) ontvangsten: de betrokken diensten ontvangen een extra subsidie voor de doelgroepwerknemers en het omkaderingspersoneel

Conclusie: de meerkost voor de lokale besturen is voornamelijk een personeelskost die gedekt wordt door extra subsidies per vte doelgroepwerknemer.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt het advies van de Raad van State ingewonnen.

Na de definitieve goedkeuring is de Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, belast met de uitvoering van dit besluit. De extra subsidies aan de betrokken diensten voor gezinszorg zullen in 2024 en 2025 samen met het saldo 2024/2025 uitbetaald worden (timing juli/augustus 2025/2026). Vanaf 2026 gebeurt de financiering van de betrokken diensten voor gezinszorg op basis van 4 voorschotten en een saldo.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, wat betreft de financiering van de doelgroepwerknemers aanvullende thuiszorg;

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ